

(Dalje.)

Dva krvnika sta planila nangi, ga podrla na tla, mu postavila noge na prsi in vrgla zanjko okrog vratu, pa potegnili. Nekoliko trenutkov, in bivši začeti gibanja se je zibal v zraku. Zanjko je napravila spretna roka — hvali poročevalec poluradnega lista! — zakaj za par hipov je šejkova duša zapustila njegovo umrljivo telo.

Potem je sledilo dvoje bratov Fidejcev. Ostali je očividno pošel pogum; poklekli so in začeli moliti; ustrice so mrmrale imeni proroka in imama, oči so strmele v daljavo. Vrsta je zadela Sija ul Ulema; obrnil se je k prvemu krvniku in dejal: »Izročil narodni skupščini v mojem imenu...« Toda roka izza njega stojčega vojaka mu je zamašila usta in obmolnil je.

Tako se je pero poluradnega poročevalca navduševalo za prelivanje krvi v tuji deželi. Rusija nima v Perziji nobenih pravic. Pokrajine, v katerih strelja in obeša, niso njene. Perziji, ki so se bojevali proti Rusom, so je branili svoja tla proti brezvestnemu napadalcu. Nezaslišano je v zgodovini civilizacije, da si lasti država pravosodje in izvrševanje smrtnih sodb v tuji deželi. Ali ruski oficijozni so že v svoji domovini tako navajeni obežanja in streljanja, da se jim zdi razširjenje tega posla onkraj državnih meja le prijetna izprememba.

Za Noveje Vremja ni to nič novega. Pred desetimi leti se je ravno tako navduševalo za prelivanje krvi, ki so ga ruski častniki uprizorili med tisočermi neoboroženimi Kitajci v Blagoveščensku. Kitajci so med tem deloma poravnali krvavi dolg v času japonsko ruske vojne. Rabeljski režim, ki ga vpeljuje Rusija v Perziji tudi gotovo ne ostane brez maščevanja. ki pride prej ali slej. Ruski zavojevalci so posejali krvavo seme kakor v lastni deželi, tako tudi v Perziji. Žetev pa ne more biti drugačna kakor setev.

Evropske kulturne, krščanske države so molčale ob morijah v Tripolitani, molče ob morijah v Perziji. Vrana vrani...

NOVICE.

* **Se ena žrtev krvave nedelje na Dunaju.** V nedeljo 18. t. m. zjutraj je umrl na Dunaju v bolnici mlad fant, čevljarji vajenec A. Gerstberger, ki je žrtev krvave nedelje dne 17. septembra. Gerstbergerja so obdolžili, da je vrgel za oddelek konjenice kamen; prišli so ga in slavna dunajska justica ga je obsodila na štiri mesece ječe. Mladenič je moral v temnico, kjer se je razvila v njegovih pljučih tuberkuloza. Tej boleznici je vajenec tudi podlegel in moral pod zemljo v pomladi svojega življenja.

* **Prijatelj vdov.** V Berlinu je uganjal na povsem nov način svoje nepošteno roko delstvo ženitvanjski slepar, ki pa ga že ima policija v rokah. Gre za bivšega kovača Albert Fischerja, ki je imel kljub svojim 60 letom mnogo sreče pri moža preželnih vdovah. Že večkrat kaznovani slepar je zahajal oblečen v elegantno črno obleko na berlinska pokopališča in se približal damam, ki so jokale ob grobeh svojih mrtvih soprogov. Ročen in gibčen kakor je bil je bil kmalu v razgovoru. Najprej si je dal od vdove obširno pripovedovati o njenem možu. Ker je kazal na zunaj veliko sočutje in je žalostno vdovo tolažil z najzbranejšimi in mehkiimi besedami, se je vdovi srce omehčalo in je zaupala staremu elegantnemu gospodu. Potem pa je sam pripovedoval z ganljivimi besedami, da je tudi njemu smrt pred dnevi ugrabila zvesto soprogo in stoji zdaj sam v svetu. Izguba ljubljene žene ga je zadela tem huje, ker ima zunaj na deželi veliko kovaško obrt in torej neizogibno potrebuje ženske, ki bi mu stala ob strani. To komedijo je umel prekanjenec igrati tako ganljivo, da bi se kamen omehčal, kaj pa šele srce žalostne vdove. Ko je slepar videl, da je vdovo že primerno obdelal, pa je začel namigavati, da bi obadva, on in vdova, lažje prenašala težko izgubo. Namigovanje je navadno uspelo in vdove so premetencu popolnoma verjele in bile živo verjene o resničnosti njegovih podatkov. Znanje je dovedlo do sestanka v vdovinem stanovanju. Med svojo bridkostno povestjo je Fischer lokavo vpletel izmišljeno storijo o nakupu strojnega svedra, ki je jako poceni na prodaj, a ga ne more kupiti, ker nima s sabo nobenega denarja. Ponavadi so mu vdove že ob tej priliki radevolje in blagodušno ponudile svojo pomoč ter mu dale potrebni denar, ki ga niso videli nikdar več. Ako pa se mu ob tej priliki ni posrečila okana, pa je slepar porabil prvo priložnost in je ukradel vdovi njene ali njenega moža dragocenosti. Ako je bilo treba, je siloma odprl tudi omare, predale. Znanstva, ki bi bilo imelo dovesti po Fischerjevi trditvi do zakona, pa je bilo konec s prvim Fischerjevim obiskom; kajti od tedaj se ni dal nič več videti. Zdaj je stari ženin zopet v rokah policije.

* **Prestopno leto na Angleškem.** Na Angleškem je prestopno leto večjega pomena kakor pri nas. Pred vsem igra že dve stoletji v družabnem življenju veliko vlogo. Po običaju, katerega početek ni povsem jasen, preidejo v prestopnem letu družabne pravice moških na ženske; ženske povabijo moške na ples, jim pošljejo na dom cvetice, bonbone in cigare ter jih celo zasnujejo. Vsekako so ženske tekom zadnjih desetletij opustile te pravice in jih izrabijo samo še prestopni dan, torej 29. februarja. Ta dan je po Angleškem ogromno veselje in plesov, na katerih gospodje lepo mirno sede in čakajo na milost dam, ki hodijo mimo njih, jih opazujejo in angažirajo. Prav tako tudi dame prinesejo okrepčila gospodom. Po računih londonskih listov je na dan 29. februarja uvoz in izvoz vred 84 milijonov kron in ta dan grede milijarde skozi londonski Clearing, ki je edino središče bančnega sveta. Država pa lahko računa na ta dan s povišanjem svojih letnih dohodkov kajti carinski, pristojbinski in brzojavni dohodki poskojijo ta dan približno za 80 milijonov.

* **Preporod Mezopotamije.** Kljub vojni v Italijo Turčija ni odvrnila svoje pozornosti od notranjega razvoja svojih dežel. Amerikanski inženir William Willcoks je izdelal obširen načrt

o preskrbi Mezopotamije z vodo in porta je njegov načrt odobrila ter že sklenila pogodbo z angleško tvrdko, ki bo izkopal velike jez ob Evfratu. Ako se Turčiji posreči, da napravi Mezopotamijo zopet plodovito, tedaj bi ki jih je bila v zadnjem času izgubila, Mezopotamija je bila v starodavnih dobah jako rodovitna maloazijska pokrajina in so jo imenovali vr Arbatije. Danes pa je dežela puščena puščava, rodoviten je sam ozepek pas ob Perzijskem zalivu. In vendar je bila ta zdaj tako siromna puščava nekoč dežela cvetočih mest, ki jih je obdajal pas bujnih livad. Inženir Willcoks trdno upa, da se Mezopotamija zopet spremeni v deželo vrtov in pravi, da se da to podjetje mnogo lažje izvesti, kakor se je to izvedlo v Egiptu.

* **O davkih.** Lev Tolstoj pripoveduje naslednjo kratko in zelo poučno dogodovščino, v kateri nastopata vaški birič in mala sedemletna Gruška. Vaški birič (stopi v revno kmečko sobico, v kateri je Gruška sama, se ogleduje): »Ali ni nikogar?« Gruška: »Mamica žene kravo s polja in Fedka dela na dvorišču.« Birič: »No, potem torej reci tvoji mami, da je bil vaški birič tu. Tretjič, ji poveš, jo že svarim in dajem ji na znanje, naj prinese na vsak način v nedeljo v meni davke, sicer ji vzamem kravo iz hleva.« Gruška: »Kravo vzameš? Ali si tat? Ali mi ti je ne damo.« Birič(se smehljaj): »Ej, lejte si no, kako prebrisana mala stvar! Kako pa ti je ime?« Gruška: »Gruška mi je ime.« Birič: »Tako, Gruška — imenitno dekletce si. Čuj tedaj, Gruška: povej svoji materi, da ji vendarle vzamem kravo, čeprav nisem tat.« Gruška: »Zakaj pa jo vzameš, če nisi tat?« Birič: »Ker mora vsakdo plačati, kar mu nalože. Zaradi davkov jo vzamem.« Gruška: »Zaradi kakšnih davkov pa?« Birič: »Kako je mala stvar radovedna! Zaradi kakšnih davkov? No, zaradi davkov, ki jih je naložil car in jih mora ljudstvo plačati.« Gruška: »Komu jih mora plačati?« Birič: »To se že najde, komu jih mora plačati?« Gruška: »Ali je reven? Mi smo revni. Car je bogat. Zakaj potem še jemlje od nas?« Birič: »Saj vendar ne jemlje zase. On jih porabi za nas bedake, za naše potrebe. Za gospoko, za vojsko, šole, za našo korist takorekoč.« Gruška: »Kakšno korist imamo od tega, ako nam vzameš kravo? To nam vendar prav nič ne koristi!« Birič: »Kadar boš večja, boš to razumela. Torej povej materi, slišiš?« Gruška: »Ne, takih neumosti ji ne povem. Ako česa rabita ti in car, napravita si sama! Ako mi česa potrebujemo, si tudi sami napravimo!« Birič: »To boš imela velika usta, kadar dorasteš!«

Ožja volitev v obrtno sodišče ljubljansko

Udeležite se jutrišnje ožje volitve v obrtno sodišče ljubljansko! Volijo tisti, ki so volili tudi zadnjič in sicer v istih voliščih. Pojasnila glede volitev in tudi nekaj glasovnic se dobi v Šelenburgovi ul. 6, II. nadst. Zveza delavskih društev priporoča naslednje kandidature:

Prisedniki za malo obrt:

(Sive glasovnice.)

1. Mihal Franc, stolar, Ljubljana.
2. Skubic Miha, zidar, Zg. Hrušica.
3. Pibrov Gašper, ključavničar v kemični tovarni.
4. Rožanec Mihael, tiskar, Ljubljana.
5. Hrovat Ivan, kamnosek, Ljubljana;

namestniki za malo obrt:

1. Sajovic Valentin, krojač, Ljubljana.
2. Pogačnik Rok, mizar, Ljubljana.
3. Peterlin Ivan, krojač, Ljubljana;

vzklc za malo obrt:

1. Peterlin Valentin, mizar, Spodnja Šiška.

Prisedniki za veliko obrt:

(Bele glasovnice.)

1. Pleško Josip, livar, Ljubljana.
2. Planinc Oton, tiskar, Ljubljana.
3. Fekonja Franc, zidar Novavas.
4. Kastelic Ivan, kurjač, Kolinska tovarna;

namestniki za veliko obrt:

1. Golar Jakob, mizar Ljubljana.
2. Lotrič Valentin, strojnik, Ljubljana;

vzklc za veliko obrt:

1. Mlinar Ivan, tiskar, Ljubljana.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Podržavljenje ljubljanske policije** je bila zadnja točka, o kateri je razpravljaj deželni zbor, preden se je poslovil. Deželni predsednik baron Schwarz je silno zagovarjal in hvalil ta korak in se je povsod do trditve, da želi vse ljubljansko prebivalstvo državno policijo. V tem se je pa ekselencu hudo zmotil, in kdor ga je informiral v tem zmislu, ga je grdo nalogal. Večina prebivalstva ima namreč o policiji sploh drugačne pojme, kakor jih ima baron Schwarz, ki očitno smatra policijo za nekakšno gardo, ki naj stoji nad prebivalstvom in proti prebivalstvu. Občinstvo pa je bolj tega mnenja, da ima policija pravzaprav služiti njegovim interesom. V demokratični državi je državna policija, kakršno si zamišljajo sedanji vladajoče faktorji, pravi nansens. Če ima policija služiti prebivalstvu, tedaj spada tudi njena uprava v roke prebivalstva. V resnično demokratični državi bi bilo že precej vseeno, če bi bila policija državna ali občinska, čim bi bili država in občina pravi organizaciji ljudstva. Ali Avstrija ni demokratična država. Pri nas se neprenehoma postavljajo državni interesi v nasprotje z ljudskimi. Tako je tudi s policijo. Podržaviti jo hočejo, zato da bi jo še bolj ločili od interesov prebivalstva nego je že itak ločena in da bi jo tembolj mogli rabiti proti prebivalstvu. In

baron Schwarz misli, da prebivalstvo kar ne more pričakati take organizacije! Le v enem je imel baron Schwarz prav. Zafirnil je ljubljanski občinski svet, češ saj ni nič protestiral proti podržavljenju. To si liberalci lahko zataknjejo za klobuk. Oni imajo v občinskem svetu večino in oni bi bili imeli nalogo razložiti načelno stalšče bodoče napram nameravanemu podržavljenju. A molčali so. Edini zastopnik, ki je načeloma govoril proti podržavljenju, je bil sodrug Kristan, ki pa ima v občinskem svetu en sam glas, pa je vsled tega njegov protest moral ostati zgolj teoretičen. Liberalci so pač že postali fatalisti.

— **O ljubljanskem donesku za državno policijo** je deželni zbor sklenil: »Ako se do 31. marca t. l. med vlado in občinskim svetom ljubljanskim ne sklene v § 45. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano omenjeni dogovor, tedaj določi prispevek ljubljanske občine k stroškom, ki nastanejo državi upravi, izvršujoči v § 1. navedena opravila krajne policije, c. k. r. deželna vlada dogovorno z deželni odborom naredbenim potom.« — Če mislijo klerikalci, da so s tem sklepom izkazali ljubljani kakšno prijaznost, jim bomo že povedali, da ne. Interesom ljubljane bi bili le v tem slučaju poslužili, ako bi bili vladni naložili, naj se pogodi z Ljubljano. Podržavljenje se izvrši v interesu vlade, ne pa v interesu občine. Kako prihaja avtonomni deželni zastop od tega, da se postavlja proti avtonomnemu občinskemu zastopu, pa na stran vlade? Čuden je bil Schwarzov govor v tej debati, še bolj čuden pa Lampetov. Tako da bo treba o tem še kaj reči.

— **Zaradi tretje zveze s Trstom** je sklenil deželni zbor: »Ces. kr. železniško ministristvo se pozivilje, da v najkrajšem času vse potrebno ukrene za zgradbo železniške zveze Polzela-Kamniška železnica, Kranj-Škofja Loka-Žiri in dalje proti Trstu.«

— **O regulaciji Kamniške Bistrice** je sklenil deželni zbor: K stroškom zgradbe tega podjetja in vzdrževanja del med stavbno dobo, proračunjenim na 1.963.000 K, prispevajo: 1. Državni milioracijski zaklad po § 7. lit. a zakona z dne 4. januarja 1909, drž. zak. št. 4, s petdesetimi odstotki do najvišjega zneska 981.500 kron s pridržkom ustavne odobritve; 2. dež. melioracijski zaklad po zakonu z dne 14. marca 1911, dež. zak. št. 15, s tridesetimi odstotki v znesku 588.900 K; 3. državna vodogradna uprava in državna cestna uprava skupaj z dvanajstimi odstotki do najvišjega zneska 235.560 K s pridržkom ustavne odobritve; 4. drugi udeleženci z osmimi odstotki v znesku 157.040 K, od katerega odpade na: a) udeležene občine 15.952 K, b) okrajnocestni odbor kamniški 11.780 K, c) okrajnocestni odbor brdski 6450 K, d) udeležene posestnike vodnih naprav 15.704 K, e) neposredno udeležene zemljiške posestnike 107.154 K, z omejitvijo glede skupin pod d) in e), da na poslopja, ki stoje v konkurenčnem ozemlju, odpadajoči prispevki ne smejo presežati dveh odstotkov njih cenjene vrednosti. Pod a) navedeni prispevek 15.952 K zlože sledeče občine in sicer: Šmarca 500 K, Volčji potok 400 K, Radomlje 700 K, Homec 650 K, Jarše 900 K, Domžale 9600 K, Podrečje 1350 K, Dol 1150, Brezovica 102 K, Ihan 500 K, Dolsko 100 K.

— **Pisemske brzojavke.** Trgovinsko ministristvo je odredilo, da se s 1. aprilom za poskušnjo uvedejo pisemske brzojavke v notranjem avstrijskem brzojavnem prometu.

— **Rudniška čakalnica — agitacijski lokal za mision.** V trboveljski rudniški čakalnici je zadnjič oznanil paznik Levca, da pridejo v Trbovlje misionarji pridigati pokoro. Rudniška čakalnica spremenjena v agitacijski lokal za mision — to je najnovejša reforma pri trboveljskem rudniku. Potem pa naj kdo reče, da ne skrbe rudniški gospodje za delavski blagor!

— **Škandal zagorske in trboveljske občinske uprave.** Blizu trboveljske cementne tovarne, ob kransko-štajerski meji, leži že tri dni mrtvo moško truplo. Nikdo ga ne mara pokopati, kajti zagorska in trboveljska občina se pričkata, v kateri občini truplo leži in katera občina naj ga pokoplje. To zavlačevanje tako nujne zadeve je nekaj nezasišanega in je skrajni čas, da se napravi temu škandalu konec.

— **Lokavi rudniški gospodje.** Iz Kotredeža pri Zagorju ob Savi nam pišejo: Pred štirinajstimi dnevi si je poškodoval v kotredeškem rudniku delavec nogo, eden pa si je zlomil roko. Razmere v kotredeškem rudniku so sploh brezprimerno škandalozne, zato se je malce zganil ljubljanski rudniški urad pa je poslal adjunkta, da si malo ogleda to slavno kotredeško jamo. Adjunkt je prišel — ampak rudniški gospodje, ki jim poveljuje znani inženir Hinek, so mu pripravili nenavadno svečan sprejem: vsakih dvajset korakov je gorela v jami varnostna svetilka, ki je drugače le tuptam ugledaš. In mladi gospod adjunkt si je mislil: »Kako čudovito varna jama!« Pa mu je bilo blago pri srcu in je morda radi tega obratno. vodja še pohvalil. Ampak zelo prebrisani ste, gospod Hinek! Ljubljanskemu rudniškemu uradu pa toplo priporočamo, naj ukrene enkrat preiskavo kotredeške jame, ne da bi gospod Hinek preje kaj slutil o tem. Tedaj pa ne bodo gorele varnostne svetilke po jami in gospodu adjunktu ali komisarju bo jasno, zakaj se dogajajo nezgode v jami.

— **Dezertar — tat.** Na pustni terek je na Ahacjevi cesti uslužbenemu hlapcu Matiji Podgoršku izginila obleka, vredna 42 kron. Se tisti dan zvečer je prodal obleko vojak 17. pešpolka nekemu starinarju za mrtvo ceno — 4 krone. Sum je padel na večkrat kaznovanega, v Krašnje pristojnega Antona Ocepka, ki je pred kratkim popihal od svojega polka iz Celovca. Ocepka je v četrtek zalotila vojaška patrulja v Mostah.

— **Konec alkoholika.** Leta 1850, v Podgorju pri Ljubljani rojeni delavec Valentin Madčun je bil delj časa zaposlen v gramozni jami Ivana Zupančiča na ljubljanskem polju. Pijači udani mož je bil življenja sit. Svojim tovarišem je pravil, da se ne bo zaklal, ker človek ni takoj mrtve, tudi obežanje ni pripravno, ker se človeku vrati pri tem opravilu preveč raztegne in zato se bo raje s špiritom končal. V četrtek popoldne je v

neki špecijski prodajalni na Martinovi cesti kupil pol litra špirit, na Cesti na pokopališče pred hišo št. 19. ga je na dušek spil in se takoj zgrudil nezavesten na tla. Ko ga je hišnik zvečer našel, ga je dal prenesti v barako, kjer je kmalo izdihnil. Policijska komisija je dognala kot vzrok smrti srčno kap vsled preobilo zavžitega alkohola. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Križu.

— **Nevaren padec.** Včeraj popoldne je na Mestnem trgu padel 61letni potnik Luka Prek iz Prage in si zlomil levo ramo. Sam se je privlekel do rešilne postaje, odkoder so ga z rešilnim vozom prepeljali v bolnico.

— **Neprijeten gost.** V nedeljo ponoči je prišel Vincenc Rodošek natrkan v Omanovo gostilno na Vevčah; nadlegoval je goste in se z njimi prepiral, vsled česar ga je gostilničar posadil pred vrata. To pa fantu ni bilo všeč; potegnil je iz žepa nož in ranil gostilničarja na stegnu in na roki.

— **Zagorje ob Savi.** Podružnica Unije rudarjev v Zagorju ima v nedeljo 25. t. m. ob 3. popoldne v dvorani R. Miheliča svoj redni občni zbor. Vsi člani se vabijo, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. Pristop pa imajo tudi nečlani, ker je občni zbor javen.

— **Jesenice.** Na naši šoli ja začel župnik Skubic poučevati otroke za birmo, ki bo letošnjo pomlad. Mi bi tega ne omenjali, ker dokler se verouk v šoli poučuje, sme tudi fajmošter Skubic učiti otroke katekizem. Ampak njegov pouk je čudne vrste pouk. Namen, ki ga s svojim delom zasleduje, je očiten: zasejati hoče med delav. sovraštvo. Otrokom pripoveduje, da ne smejo izbrati za botre socialnih demokratov, ne liberalcev, ne svobodomislecev, sploh nikogar, ki ne hodi ob nedeljah redno k maši in vsako leto k spovedi. Ker izbiramo sedaj botre, naj nam g. župnik blagohotno pove, če so za birmanske botre gođen klerikalec, ki se loteva očetovstva, ko je zapeljal klerikalno devico; 2. tisti klerikalec, ki je zapeljal siroto, ki ne more govoriti; 3. tisti klerikalec, ki krađe svojemu bližnjiku pošteno ime; 4. tisti klerikalec, ki nagovarja in zapeljuje omožene ženske; 5. tisti, ki ne hodi v cerkev pa je vzlic temu klerikalec. — Na to vprašanje pričakujemo odgovora.

— **Življenje si je hotel končati** iz neznane ga zroka 36letni bajtar Martin Kurent iz Studenčic pri Medvodah. 19. t. m. si je s koso prerezal vrat, zlezal potem na smreko in skočil 25 metrov globoko. Smrtno nevarno ranjenega so ga prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano.

— **Smrtno nevarno ranjen.** V nedeljo so popivali fantje iz Brezja pri Koverju v Bodlajevi gostilni; med njimi je bil tudi posestnik Jože Pretnar, ki mu je bilo vino zlezlo že prav močno v glavo. Vsled tega je zmerjal fante in se je vnel med njimi hud prepir. Gostilničar je skušal Pretnarja zlepa spraviti domov in ga je hotel spremiti. Spotoma ga je povabil še v vinski klet, kjer sta spila nekaj kozarcev vina. Med tem so tudi fantje zapustili gostilno in se postavili pred klet. Ko je Pretnar prišel iz kleti, se je prepir ponovil in vnel pretep. V pretepu je dobil Pretnar štiri smrtno nevarne rane z nožem.

— **Kinematograf »Ideal«.** Spored za soboto 24. nedelja 25. in ponedeljek 26. februarja t. l. 1. Razstrelitev cementne skale. (Zanimiv naravni posnetek.) 2. Hčerka kapitana. (Amerikanska drama. — Samo zvečer.) 3. Nauke kot lahni učitelj. (Velekomično.) 4. Ko odpada listje. (Krasna kolorirana drama. — Samo zvečer.) 5. Mirko in zaljubljeni plevce. (Velekomično; igra 6letni Mirko.) 6. Prerija v Plamenu. (Krasna ameriška drama.) 7. Klepetulja. (Amerikanska veseloigra.) V torek 27. t. m. »Indijska krič« privlačnost Nordiskfilm Co. in »Zakonski možje« (Krasna veseloigra.)

— **Gozdni požar.** V ponedeljek popoldne se in vnelo grmičje pri sv. Pavlu nad Dvorom, in se je ožen vsled hudega vetra hitro razširil, da je bilo pol hriba (naenkrat) v plamenu. Prebivalci bližnjih vasi so ogenj omejili in pogasili, preden je dosegel sosednje gozde kneza Auersperga. Kako je požar nastal, ni znano.

— **Smrtna nezgoda.** Mlinar Franc Rivec iz Zgornjih Ponikev je popival 18. t. m. do desetih zvečer in odšel močno vinjen proti domu. Ko je šel po stopnjicah v mlin, je padel tako nesrečno, da je obležal mrtev na licu mesta. Truplo so našli njegovi sestanovanci šele naslednji dan.

— **Prijet tat.** 21. t. m. zvečer je izmaknil nekdo sobarici v kočevskem hotelu »Zur Stadt Triest« iz njene sobe denarnico s 300 K. Storiilec — hotelski gost — je po storjenem dejanju takoj izginil. Ko je sobarica tatvino opazila, je naznanila stvar orožnikom. Ti so ga zasledili v kratkem v neki kavarni, ko je igral biljar. Nepričakovani obisk ga je tako osupnil, da mu je ke padel iz rok, ukradeni denar pa je vrgel v teman kotiček kavarne. Vse to mu ni nič pomagalo, zakaj orožniki so spoznali v njem zrelega tička, ki ima že več tatvin na grbi. Od sobarici ukradene svote je odrabil le 6 K.

Koroško.

— **Nadomestna volitev v beljaškem okraju.** Uradna »Klagenfurter Zeitung« razglša razpis nadomestne volitve za drž. zbor v beljaškem okraju. Volitev bo 23. aprila (torek). Eventualna ožja volitev bo 30. aprila. Vsaka krajevna občina je volišče zase. Sodrugi morajo takoj z vso vnemo na volilno delo. Največjo pozornost je posvečati sestavi volilnih imenikov. Kdor ni v imeniku, izgubi volilno pravico, če je pravočasno ne reklamira. Volilno pravico ima po postavi vsak avstrijski državljan, ki je ob razpisu (t. j. 17. februarja 1912) 24 let star in ki biva vsaj leto dni v občini. Sodrugi, pazite, da se ne izgubi noben delavski glas.

— **Lepega kandidata** postavijo v beljaškem okraju nemški nacionalci. Truplo pokojnega sodruga Rieseja se še ni dobro ohladilo, je že rogovilil po okraju vsenemec dr. Angerer in prirejal tajne sestanke nemško-nacionalnih zaupnikov. V pravi luči se je ta človek pokazal v četrtkovi seji deželn. zbora, ko je bil govor o občinski volilni reformi. Dejal je, da je prememba občinskega reda pač potrebna, prememba

volilne reforme, t. j. podelitev občinske volilne pravice delavcem na dva potrebna; zlasti je treba z vsi silo nastopiti proti volilni reformi, kakor je nameravana na Zgornjeavstrijskem. — Delavstvo bo tej vsenemski luči 23. aprila že pošteno plačalo račun z obrestmi vred!

— **Za občinsko volilno pravico delavstva** je v deželnem zboru nastopil soc. dem. sodrug Eich. Očital je vladajoči nemško-nacionalni večini, da namenoma zavlačuje volilno reformo, da se ubrani delavske kontrole v občinskih zastopih in da nemško-nacionalni župani nemo-teno lahko gospodarijo z občinskimi premoženjem. Delavstvu nalaga nemško-nacionalna gospoda v Celovcu le bremena in dolžnosti, pravice pa mu trdovratno odreka. Občine prav dobro poznajo delavce pri pobiranju indirektnih davkov, ampak o občinski volilni pravici delavstva nemško-nacionalna klika v dež. zboru neče nič vedeti in nič slišati. Ampak ves odpor jim ne bo prav nič koristil. Delavstvo si bo izvojevalo volilno pravico za občine, pa če se mu vrata ne bodo zlepa odprla, bo pa siloma udrl v občinske izbe in si vzelo vpliv na občinsko upravo, ki mu po vsej pravici gre. Med izvršnim govorom sdr. Eichja, je dr. Angerer spuščaj neprestano neslane opazke, dokler ga ni sodr. Eich pošteno stresel za ušesa.

— **Klerikalci so povsod enaki!** Iz vsake politične kretnje klerikalca se izčim nazadnje zausnična delavstvu in iz vsake njegove besede diha strupeno sovraštvo do delavskih zahtev. V koroškem deželnem zboru sedi tudi slovenski klerikalec Grafenauer, ki ga je bila nepoučena večina slovenskega prebivalstva poslala v borovelskem okraju tudi v državni zbor. Ta možak v debati o občinski volilni reformi ni vedel drugega povedati, kakor da delavstvo še ne nosi zadosti davkov. Če delavci zahtevajo volilno pravico, je dejal, morajo tudi več plačati! Večje nesramnosti in brezobraznosti si človek ne more misliti, kakor je ta Grafenauer-jeva izjava! Ali možak ne ve, da delavci plačujejo največ davka. Dobro je, da si njegovi volilci Grafenauerja dobro zapomnijo, preden ga pošljejo zopet v zakonodajalne zastope: v državem in deželnem zboru je vedno med tistimi, ki vale nova davčna bremena na delavska pleča.

— **Ustanovni občni zbor splošne delavske zveze „Vzajemnost“ za Štajersko in Koroško.** Pripravljali odbor za ustanovitev splošne delavske zveze „Vzajemnost“ za Štajersko in Koroško je sklenil sklicati ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 25. svečana 1912 ob 3. popoldne v „Delavskem domu“ v Trbovljah. K temu zborovanju vabimo tudi vse zunanje zaupnike, da se, čim je količnejše, ustanovnega občnega zbora udeležijo. Delavstvo v Trbovljah naj se udeleži ustanovnega občnega zbora „Vzajemnost“ v čim večjem številu. — Za pripravljali odbor: Ivan Tokan, Ignacij Siter, preponenta.

Goriško

— **Renče.** Okrajna organizacija v Gorici priredi v nedeljo dne 25. t. m. ob 3. popoldan v prostorih Petra Pahor v Renčah javen shod z dnevnim redom: Delavska organizacija in politični položaj. Po javnem shodu sledi zaupen shod v svrhu ustanovitve krajne politične organizacije in skupine strokovne organizacije zidarjev. Renče je važna delavska postojanka. V tej občini je blizu 400 zidarjev, ki hodijo čez poletje v razne kraje na delo in so tam povečjem tudi organizirani. Nujno potrebna pa je tudi organizacija doma.

— **Podbrdo.** Deželna organizacija priredi v nedeljo dne 3. marca ob pol 5. pop. v prostorih Ivana Štravsca javen shod z dnevnim redom: Kmet, delavec in socializem. Po javnem shodu bo zaupen shod v svrhu ustanovitve krajne politične organizacije.

— **Lokavec.** Okrajna organizacija ajdovska priredi v nedeljo dne 10. marca ob 3. popoldan javen shod z dnevnim redom: Kmet, delavec in socializem. Po javnem shodu bo zaupen shod za ustanovitev krajne politične organizacije.

— **Klerikalna brezobraznost.** Goriški »Novi čas« je na brezprimerno podel način razžalil nabrežinske železničarje. V jezuitsko hinavski obliki jih dolži železniških tatvin, in anonimni pobožnjak jih opisuje kot tolpo tatov, goljufov in vlomilcev. Imena podla duša seveda ne imenuje nobenega; tudi na sodišče se ne upa, ker ve, da so vse zlobne trditve izrodki njegove bolne klerikalne fantazije; in tudi podpiše se ne, iz strahu, da ga kruto žaljeni železničarji za njegovo lopovščino ne pošljejo v arest. Vse, kar trdi moralni izprijenec v klerikalnem »Novem času«, je seveda od konca do kraja zlagano; ni res, da je iz razbitega voza izginilo kaj blaga in res je, da je sodišče vse osumljence zaradi pogrešenega premoga opustilo in jim vrnilo čast, ki so jim jo hoteli denuncijantje ukrasti. Značilno za naturo klerikalnega časopisa je to, da hlastno pograbi še tako nizkotna sumničanja, če le more blagati poštene delavce. Temu hajduštvu klerikalnega časopisa velja brezobziren boj!

Trst.

— **Tramvajsko vprašanje v mestnem svetu.** Na seji občinskega sveta, ki je bila pretečeni četrtak, je tramvajski odsek predložil pogodbo, ki naj bi jo občina sklenila s sedanjo tramvajsko družbo zaradi režije nove tramvajске proge Goldonijev trg — Škedenj. Pogodba je sama na sebi nasprotna mnenju, ki ga zastopajo socialisti in nekateri demokratični elementi italijanske nacionalne večine, ki zahtevajo, naj občina upravlja novo progno v svoji režiji. Z ozirom na pomanjkanje prometnih sredstev, katerih Trst potrebuje veliko, ako hoče uspešno koristiti prebivalstvu z zgradbo stanovanj v mestni okolici in tako napovedati uspešen boj nenasičenemu oderuštvi hišnih posestnikov pa z ozirom na moderni princip, ki zahteva municipalizacijo vseh javnih institucij, je vprašanje o režiji nove tramvajске proge zelo važno. Večkrat smo že povedali, kako so pred

časom nameravali mest. očetje naravnost prodati občinske interese tramvajski družbi. To, kar sedaj hočejo, ni zopet nič drugega kakor kšef, ki bi ga radi napravili gotovi italijanski mestni svetovalci z občino. Zakaj ti nekateri italijanski nacionalni mestni svetovalci so obenem tudi akcionarji tramvajске družbe. Splošna razprava o pogodbi in poročilu tramvajскеga odseka je pokazala, da je tudi med italijansko večino nekaj demokratičnih elementov. Na predlog sodruga Pittonija, da se bila razprava odložena na drugi dan, da se nadaljuje javno. Vsekakor moramo biti skeptični glede izida razprave in glasovanja. Italijanska nacionalna večina bo brezdvomno branila koristi svojih članov rajša kakor občinske koristi. Po mestu se pa širi govorica, da bodo slovenski narodni poslanci glasovali proti občinski režiji nove tramvajске proge. Delavstvo naj se torej pripravi za nove boje.

— **Stanovanjska draginja.** Pretečeni ponedeljek je bila v delavskem domu seja slovenskega in italijanskega političnega odbora, strokovne komisije in zastopnikov mestnih svetovalcev, na kateri se je razpravljalo o rastoči draginji stanovanj. Na seji je poročal sodrug Cerniut, Razprave so se udeležili sodrugi Oliva, Fran Pittoni, Kermoli, Regent, Todešchini in drugi. Sklenilo se je, da se shodov in časopisov pojasniti vzroke te draginje in se je dala mestnim svetovalcem naloga ukreniti potrebno akcijo v mestnem svetu. Cene stanovanjem naraščajo grozovito. Občinski zavod za mala stanovanja bo letos izvršil svojo nalogo. 1000 stanovanj, ki jih je imel nalogo zgraditi, bo kmalu dovršenih. To pa nikakor ni dovolj. Treba bo preskrbeti, da zgradi ta odsek potrebno število novih stanovanj. Treba bo poiskati zato občini potrebna sredstva kakor tudi sredstva za uspešno politiko občine na tem polju. Od občine in samo od občine bo treba zahtevati, da napravi boj špekulaciji in oderuštvi hišnih posestnikov in špekulaciji z zemljišči, od katere izhaja dober del draginje stanovanj. Vse se pa lahko stori, ako se bo ljudstvo zavedalo svojih pravic, in ako bo samo stopalo na stran onih, ki jim je resna naloga, ublažiti ljudsko stanovanjsko bedo. Torej boj hišnim oderuhom!

— **„Jutro“** pošilja N. D. O. v Nabrežino, naj tam organizira. Kaj nima „Jutro“ res nobene pametnejšega dela kakor vabiti krumirje na razdirajoče delo v kraje, kjer nimajo delavci prav nobene potrebe, da bi polušali neumnosti narodnega demagoštva? Zakaj pa ni N. D. O. organizirala tam, kjer ji ni nihče dela ovir? N. pr. v Ajdovščini, v škedenjskih plavžih? Ali pa želi „Jutro“, da bi si ta organizacija naprtila še večje blamaže? N. D. O. je šla. Šle so njene konzumne zadruge, ki še niso plačale svojih uslužbencev. Šla je zadruga voznikov, ki je menda pravkar v likvidaciji. Če se ni dovolj, naj le gre N. D. O. še naprej. Lahko še globlje pade.

Umetnost in književnost.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v soboto se poje velika opera »Rusalka« za nepar abonente (42. predstava za nepar). — V nedeljo popoldne ob 3. uri pri zelo nizkih cenah za ljudstvo in odraslo mladino predpustna burka »Miljon« (za lože par), zvečer drugič v sezoni novoopremljena Parmova opereta »Caricne amaoonke« (izven abonementa; za lože nepar). — V torek španskega pisatelja Josea Echegaraya drama »Blaznik ali svetnik«. Dramsko oseboje pripravila novo Funtkovo dramo »Tekma«, operno Neumannovo opero »Ljubimkanje«, operetno pa Millöckerjevo opereto »Djak prosjak«.

Vestnik organizacij.

Krojaški društven shod se vrši danes 24. t. m. ob 8. zvečer „pri Marjanu“ na Turjaškem trgu.

Zalozba »Zarje« ima sejo v ponedeljek ob 6. v uredništvu.

Mladinska podružnica »Vzajemnosti« vabi na ponedeljek zvečer ob 8. v društvene prostore (Selenburgova ulica 6) vse one člane in njih prijatelje k sestanku, na katerem se bo dogovarjalo in sklepalo o osnovanju football odseka. Novo prigašujoče se člane sprejemajo odborniki.

Dramatični odsek mladinske podružnice ima sestanek v ponedeljek zvečer ob 8. v društvenih prostorih.

Trbovlje. Napovedana diskusija se v četrtak dne 22. t. m. ni vršila, vrši se pa prihodnja diskusija v četrtak dne 29. svečana ob pol 7. zvečer v „Delavskem domu“.

Delavsko gibanje.

— **Seja revirnega odbora rudarske organizacije za slovenske dežele.** Dne 23. t. m. je bila v Trbovljah seja revirnega odbora slovenskih rudarskih organizacij, združenih v Uniji rudarjev avstrijskih. Na seji se je konstatiralo, da vsa dosedanja agitacija organizacije ni dvignila do tistega viška, kakor smo pričakovali. Sklenilo se je, da se uvede agitacija in pobiranje prispevkov od hiše do hiše. Nadalje so se člani revirnega odbora posvetovali o reformi pri »Rudarju« in so sklenili, da se preseli »Rudar« s 1. aprilom v Trbovlje.

— **Štirideset let agitacijskega dela socialno demokratične stranke v Nemčiji.** Bodočnost socializmu, sedanost nam in preteklost — mrtvim! Vsak posameznik mora delati za bodočo uspeh. Vsak posameznik mora biti živ, mora agitirati in organizirati, zakaj samo tako pride mo naprej. Požrtvovalnost slehrnega posameznika privede do moči skupnosti. O tem pričča nekak »obračun« nemške socialne demokracije za letošnji januar, ki nam kaže naslednje številke:

Soc. dem. glasovi 12. januarja	4,250,000
soc. dem. državni poslanci	110
soc. dem. deželni poslanci	211
soc. dem. občinski odborniki	8910
člani soc. dem. stranke	900,000
člani konsumnih zadrug	1,250,000
člani prostih strok. organizacij	2,440,000
naklada soc. dem. časopisa	1,450,000
naklada strokovnega časopisa	2,600,000

Tako je sedaj. In kaj so imeli predbojevniki te ogromne socialistične armade pred 40 leti, ko so pričeli leta 1871 v nanovo ustanovljeni nemški državi oznanjati vero socializma?

Pri volitvah leta 1871 je odpadlo na obedve tedanji socialni demokratični stranki (Lassal-jance in Eisenachovce) 101.927 glasov, še ne popolnoma trije odstotki vseh oddanih glasov. In leta 1912 je bilo 35 odstotkov vseh oddanih glasov socialističnih! Kako je bilo to možno? Ker je vsakdo storil svojo dolžnost! Na podlagi oddanih glasov sta prišla tedaj v parlament Bebel in Schrap. Tedaj dva poslanca, danes po 40 letih 110! Strokovne organizacije so šte-le meseca januarja 1871 na eisenachskem kongresu 9920 članov. Danes skoro poltretji milijon! Socialno demokratična stranka je imela tedaj okoli 25.000 organiziranih članov. Danes jih ima blizu milijona, med njimi nad 100.000 ženskih. Delavsko časopisje se je dalo leta 1871 seštetu na prstih obeh rok. Strokovnih listov je bilo samo pet in političnih osem. Vsi skupaj so imeli ti listi komaj 35.000 naročnikov. Danes ima politično in strokovno časopisje nad štiri milijone naklade. K temu pa je treba dodati še znanstvene liste in v večjih presledkih izhajajoče agitacijske liste. Delavsko gibanje na Nemškem je zrastle v moči in velikosti, ker jih je mnogo izpolnilo svojo dolžnost in ker so mnogi porabili vsako uro za dosego svojega ideala, silnega delavskega gibanja. Dolžnost slehrnega izmed nas je, da dovršimo započeto delo! Tudi pri nas v Avstriji! Tudi pri nas na Slovenskem!

ZADNJE VESTI.

SOCIALISTIČNA OBSTRUKCIJA V TRŽAŠKEM MESTNEM SVETU.

Socialni demokratje proti novi pogodbi s tramvajsko družbo.

Trst, 24. februarja. Socialisti so začeli v snočni seji mestnega sveta z obstrukcijo proti novi pogodbi s tramvajsko družbo, kakor jo priporoča odsek. Vsled dolgih obstrukcionističnih govorov se je razprava zavlekla do 2. po polnoči. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

RAZPUST PULJSKEGA OBČINSKEGA SVETA.

Pulj, 23. februarja. Po izstopu uradniških in hrvaških občinskih svetnikov iz puljskega občinskega sveta je bilo povsem jasno, da stoji puljski občinski svet pred razpustom. To se je večerj tudi zgodilo; občinske posle je povedala vlada poseb. komisariju. Kriza se je že dalj časa pripravljala in se je začel nje prvi stadij že lanko poletje pri polaganju temelja za novo plinaro, pospeševale pa so je mučne ugotovitve pri določitvi računov in nazadnje znana afera Leban. Izstop hrvaških občinskih svetnikov je sporočila predvčerajšnjem županu deputacija treh mož z dr. Laginjo na čelu.

ZOPER MESNO DRAGINJO.

Sklep dunajskega mestnega sveta. Dunaj, 24. februarja. Mestni svet dunajske občine je po poročilu župana dr. Neumayra sprejel predlog, ki poziva vlado, da dovoli brez soglasja ogrske vlade uvoz 650 ton argentinskega mesa na mesce za Dunaj in za ostala mesta.

CERKVENI PRAZNIKI NA NIŽEAVSTRIJSKEM.

Dunaj, 24. februarja. V nižjeavstrijskem deželnem zboru sta posl. Silberer in dr. Scholz vložila nujna predloga, zahtevajoča od vlade, da zavstavi na mero dajnih mestih ves svoj vpliv in da prepreči preteče oškodovanje gospodarskega in trgovskega življenja z omejitvijo praznikov.

KUPCIJE POSLANCA STAPINSKEGA.

Krakov, 23. februarja. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem se je končala obravnava v procesu dr. Sajovica proti poslancu Stapinskega. Dr. Sajovic zahteva od Stapinskega 50.000 K nagrade, do katere ima baje pravico pri financiranju projekta za ustanovitev gališke ljudske banke. Tožitelj je trdil pod dokazi, da je dobil Stapinski 200.000 K, ker je vplival, da se je prenesla koncesija za banko na ministra Dlugosza; zahteval je, da se zasliši Dlugosz kot prič. Sodni dvor je sklenil, da razglasi sodbo pismenim potom. Stapinski taji tožiteljeve trditve.

BOJ PROTI BRAMBIM PREDLOGAM.

Iz ogrske poslanske zbornice.

Budimpešta, 23. februarja. Posl. gróf Zichy se je izjavil v imenu klerikalne ljudske in posl. Hollo v imenu Justhove stranke za nadaljevanje boja proti brambnim predlogom in za volilno reformo. Finančni minister Lukacs je v daljšem govoru priganjal poslance na prehod v podrobno debato.

PREDSEDNIŠKO VPRAŠANJE V NEMŠKEM PARLAMENTU.

Nacionalni liberalci v objemu z reakcionarci.

Berlin, 23. februarja. Po parlamentu so se raznašale včeraj govorice o koaliciji nacionalnih liberalcev s konservativci in centurinom glede na volitev predsedstva. Reakcionarna koalacija namerava kandidirati za predsednika centrumaša grofa Prashmo, za prvega pod-

predsednika konservativca Dietricha in za drugega nacionalnega liberalca Paascheja. Baje priskoči tej reakcionarni gospodi tudi del naprednjakov na pomoč.

DVA SOCIALNO-DEMOKRATIČNA DEŽELNOBORSKA PREDSEDNIKA.

Rudolstadt, 24. februarja. Za predsednika švarčburškega deželnega zbora je bil izvoljen soc. dem. Winter, za podpredsednika soc. dem. Hartmann.

VELIKA DINAMITNA NAJDBA.

600 dinamitnih patron v gramozni jami. Pariz, 24. februarja. V gramozni jami blizu Montignyja so našli zaboj s 600 dinamitnimi patronami. Policija je zaprla dve osebi, k ista osumljeni, da sta ukradli zaboj iz železničnega voza.

TRIPOLITANSKA PUSTOLOVŠČINA V ITALIJANSKEM PARLAMENTU.

Aneksija sprejeta.

Rim, 24. febr. Zbornica je sprejela s tajnim glasovanjem s 423 proti 9 glasovom dekret o aneksiji Tripolitanijske in Cirenajke. V debati pred glasovanjem so igrali italijanski socialisti klaverno vlogo; odločno je nastopil proti ropu Tripolitanijske edino sodrug Cicotti, Bisso-latti pa je govoril sila kompromisarsko in omahljivo. Mnogo socialističnih (!) poslancev je glasovalo za dekret, nekaj se jih je odstranilo.

KONFLIKT MED RUSIJO IN SEV. AMERIKO.

Peterburg, 24. februarja. Nacionalisti so sklicali protestno zborovanje proti Zedinjenim državam; udeležilo se ga je do 2000 oseb. Med njimi člani državne dume in drž. sveta. Zbor se je izrekel za to, da se ameriškanski Židom ne glede na njih socialni položaj zabrani dostop v Rusijo in da se zvišajo carinske postavke za ameriškano blago.

PANAMA NA BOLGARSKEM.

Obdolžitve proti vladni Malinova.

Sofija, 24. februarja. Pravosodni minister je odgovoril na interpelacijo posl. Popančeva, ki je bil obdolžil vlado Malinova korupcije in nerednosti v denarnem poslovanju. Iz aktov, ki so bili ministru na vpogled, se ni mogel prepričati o istinitosti teh obdolžitve. V enakem smislu je govoril tudi finančni minister.

IZ ANGLEŠKE ZBORNICE.

London, 24. februarja. Poslanska zbornica je z 258 proti 193 glasovom odklonila od konservativcev tekmo adresne razprave predlagano resolucijo za davčno reformo.

GIGANTSKO GIBANJE ANGLEŠKIH RUDARJEV.

Vlada predlaga premirje.

London, 24. februarja. V torek bo vlada predlagala obema strankama premirje. Vlada hoče odločno zapreti s podržavljenjem rudnikov.

Mednarodna rudarska akcija.

London, 24. februarja. Mednarodna rudarska konferenca je sklenila, da se prične v slučaju stavke angleških rudarjev mednarodna akcija rudarjev po vseh deželah. Posameznosti o akciji so tajne.

V torek odločitev — v četrtak boj!

London, 24. februarja. Prihodnji torek se snide konferenca angleških rudarjev in tedaj pade odločitev. Ako se podjetniška trgoglavost ne ukloni, se prične v četrtak splošna stavka.

Asquithovo posredovanje.

London, 24. februarja. Konferenca, ki se je predvčerajšnjem sešla na prizadevanje ministrskega predsednika Asquitha, so se udeležili Edward Grey, Smith, Asquith in predsednik trgovskega urada. Rudniški posestniki so pričeli s posvetovanji ob 11. dopoldne in so se jih udeležili tudi nekateri poslanci. Popoldne je bila konferenca v vnanjem uradu in se je udeležilo okoli 60 delegatov. Vsako rudniško okrožje sta zastopala dva delegata. V parlamentarnih krogih presoja položaj jako pesimistično.

VSTAJA V MEHIKI.

Vsa dežela uporna.

Berlin, 24. februarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Londona, da prihajajo v Washington poročila o uporu, ki se širi po vsej mehiškanski deželi. Požigi in uničevanje tuje lastnine so na dnevnem redu.

SMRT RUDARJEV.

Sedem rudarjev mrtvih.

Lehigh (Oklahoma), 23. februarja. V rudniku je izbruhnil ogenj in je dohitela v njem smrt sedem rudarjev. O usodi 20 rudarjev ni nič znanega.

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in nalaga založba Zarje.

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nas ob dolgi boleznini prebriski izgubili naše ljube soproge, matere, stare matere, tašče, sestre, svakinje in tete g.

NEŽE KOŽAR

tolažili z besedo ali dejanjem izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo.

Osobito se zahvaljujemo za udeležbo pri pogrebu slav. pogrebemu društvu državnih uslužbencev, gospodu Francu Zlatnerju in njegovi soprogi, g. strojnemu mojstru Šiksi, vsem sodelovalcem za krasni šopek, dalje vsem darovalcem krasnih vencev in vsem drugim, ki so nam na ta ali oni način izkazali svoje sočutje oziroma se udeležili pri pogrebu.

Vsem najsrčnejša hvala!

V Spodnji Šiški, 22. febr. 1912.

Žalujoči ostali.

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. - Stari trg št. 8.

skladišče oblek domačega izdelka gospode in dečke. — Velika izbira tu- zemskega blaga za obleke po meri. — Solidna postrežba. — Vedno nizke cene.

samo Vértessov guljažev pridatek

je od c. kr. preizkušališča na Dunaju preizkušen ter obsega izrečno najčistejše naravne sestavine živil v primerni, prijetni sestavi.

samo Vértessov guljažev pridatek

odgovarja vsem zahtevam dobre, zdrave in okusne, pri tem pa cenene kuhinje.

samo Vértessov guljažev pridatek

je doslej v čez stotisoč pismih prejel pohvalo in priznanje.

samo Vértessov guljažev pridatek

je postal v vseh slojih prebivalstva splošna, vsakdanja potrebščina in pazite torej pri nakupu na to, da zahtevate

samo Vértessov guljažev pridatek

z znamko volovska glava, da ne dobite manj-vredne ponaredbe.

Ena tablica zadošča za okoli ene kile mesa oz. dve kili krompirja, zelja, fižola ali drugega sočivja in stane 20 v. Dobiva se po vseh boljših trgovinah. Pristen samo „Vertes“. Edina izdelovalnica: Tvorica živil Vértess & Co., št. 492 Južno Ogrsko.

Zastopnike in potnike

za sukneno za gospode in dame, ki bodo obiskovali privatne naročnike sprejme proti visoki proviziji, eventualno pozneje proti stalni plači prva razpošiljalnica sukna. Ponudbe pod „WELTFIRMA 952“ na anončno ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj 1/1.

! Pošljite naročnino, če je še niste! !

Kavarna Unione v Trstu
ulica Caserma in Torre Bianca
:: se priporoča. ::

Nova knjiga!

Arcibašev: Slike iz revolucije.

V tej knjigi je zbranih več povest znanega ruskega pisatelja, ki so vereni odmevi velikega boja proti carskemu absolutizmu in za svobodo. Povesti so pisane z markantnimi potezami in jih bo vsako bral z zanimanjem.

Izvod stane 1 K 60 vinarjev po pošti 20 vinarjev več. Naroča se pri založniku Stefanu Klausu, Ljubljana, Križevniška ul. 5 in pri vseh knjigarnah na Slovenskem. Denar se pošilja naprej. Tudi znamke.

Železnato vino s kino

lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani

•• Dunajska cesta ••
krepča malokrvne, nervozne, v sled bolezni oslabele osebe, blede, slabotne in bolehave oroke, ena pol-litrska steklenica 2 K, tri steklenice K 6'60. Poština in zavojnina prosta.

Železnato vino lekarnarja Piccoli-ja v Ljubljani vsebuje v resnici in vedno navedeno množino železa, ima neoporečno zdravilno vrednost in prednjači za-raditega vsem drugim železnatim izdelkom.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir.

1 kg sivlega dobrega, pul-jenega 2 K; boljsega 2'40 K; prima polbelega 2'80 K; belega 4 K; be-lega pulastega 5'10 K; vefinega snežnobelega, puljenega 6'40 K; 8 K; pulja sivlega 6 K; be-lega, linega 10 K; naj-tnjeji prani puh 12 K. Naročila od 5 kg na-prenej franco.

iz gostonitnega rde-čega, modrega, be-lega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm ši, polnjena z novim, sivim, prav stanovit-nim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K; zglav-nice 3, 3'50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm ši, 13, 14 70, 17 80, 21 K; zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm ši 4 50, 5'20 in 5'70 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14'80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natan. cen. gratis in fr.

S. Benisch, Dešenice 758, Češko.

Kavarna Leon

Celo noč odprto

Celo noč odprto

Pri nakupu Kathreinerjeve

je paziti na to, da se dobi tudi pravi izvorni zavoj s sliko župnika Kneipha kot varovalno znamko in v imenoma Kathreiner. Veliko je maloverdnih posnemkov.

Kathreinerjeva
prijateljski svet v hiši

Žepni koledar

za delavce sploh in prometne služabnike za navadno leto 1912

je izšel te dni. Koledar je izredno praktično sestavljen za vsakogar. Sežite po njem, dokler ne poide.

VSEBINA: Koledar in kalendarij. — Cen-tralni sedeži strokovnih organizacij. — Kolikovna lestvica. — Poštni in brzojavni tarif. — Inozemske in domače denarne vrednosti. — Stare in nove mere. — Koliko plačam osebne dohodnine. — Koliko plačam vojne takse. — Obsežnost Avstro-Ogrske in število prebivalstva. — Avstr. ustavne vlade. — Socialno-demokratski poslanci v avstrijskem državnem zboru (1911). — Glasovi slov. soc. demokratov pri državnozborni volitvi 1911 (skupaj). — Koliko glasov so dobile posamezne stranke v Avstriji pri državnozbornih volitvah (1907 in 1911). — Politiške in narodnostne skupine v avstr. državnem zboru po volitvah (1907 in 1911). — Kako se varujemo kolere. — Kakšno delo opravljajo naši zaupniki. — Kdo neki je železničarjem pomagal. — Pri-poročljive knjige in knjižice iz domačih založb. — Kultura in žensko gibanje. — Kje so delavci najslabše plačani. — Prof. I. T. Masaryk (slika). — 200 besed tujk in njih pomen. Beležke.

Cena trdo v platno vezanemu izvodu 1 K, po pošti 10 vin. več. — Organiza-cije dobe primeren popust. — Naroča se pri upravi „Zarje“ v Ljubljani.

Kupujte „Zarjo“.

Naročajte se na Zarjo!

Gramofoni - automati !!

••• tovarniška zaloga •••

Za vsak gramofon pismeno jamstvo.

Gramofon-Atelijer

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automati in druge mehanične godbene stroje. Lastna delav-nica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledjte si mojo zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta šte. 11. ••• Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, ••• podobe, zrcala, otročje vozičke itd. •••

Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

Francosko žganje „Diana“

je najbolje domače sredstvo

dobiva se pri vsakem boljšem trgovcu na deželi, ter v Ljubljani v lekarni gospoda Gabriela Piccoli in pri gosp.

Franc Babič, Berjak & Šober, Viktor Cantoni, B. Cvančara, L. Češnovar, Marija Jemec, Ivan Jelačin, A. Jerše, Anton Kanc, Lod. Kotnik (Šiška), J. Krivic, Ant. Krisper, Leskovic & Meden, Antonija Mehle, Tomaž Mencinger, Josip Mihelič, J. Oblak, J. Perdan, V. Petričiča nasl. J. Samec, Ivan Pintar (Šiška), J. Rosshäupl, A. Stacul, A. Sušnik, A. Šarabon, F. Sark, M. Spreitzer, Franc Terdina, J. Vodnik (Šiška) pr „Konsumnem društvu“ za Ljubljano in okolico.

Če hočeš kaj zanimivega čitati, tedaj pojdi po 2. snopič

Doylovih detektivskih povesti

SHERLOCK HOLMESA

ter se naroči na nadaljnje

Kje? Pri tiskarji Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani ali pa v vseh drugih knjigarnah

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst-Newyork, Buenos Aires-Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtnicama, električna raz-svetljavo, brezčleni brzojavom, na katerih je za vsakega po-nika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, postelje, kopeli itd.

Odhod parnikov:

V sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.

Vsakvrstna pojasnila daje drage vožje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Korosko:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodv. ul. 26.